

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

HE sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa koskevaksi lainsäädännöksi (HE 124/2025 vp)

SAMI AALTO, NEUVOTTELEVA VIRKAMIES
PERUSTUSLAKIVALIOKUNTA 14.11.2025

Tausta

- Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmassa todetaan, että Suomi siirtyy asteittain digitaalisten palveluiden ensisijaisuuteen viranomaisasiointikanavana.
- Kehittämisellä toimeenpannaan myös Suomen digitaalisen kompassin tavoitteita.
- Osa hallitusohjelmaan sisältyvän valtionhallinnon tuottavuusohjelman toimeenpanoa.
- Vireillä rinnakkaishanke, jonka tavoitteena mahdollistaa tiedoksiantojen näyttäminen yksityisissä digipostipalveluissa.

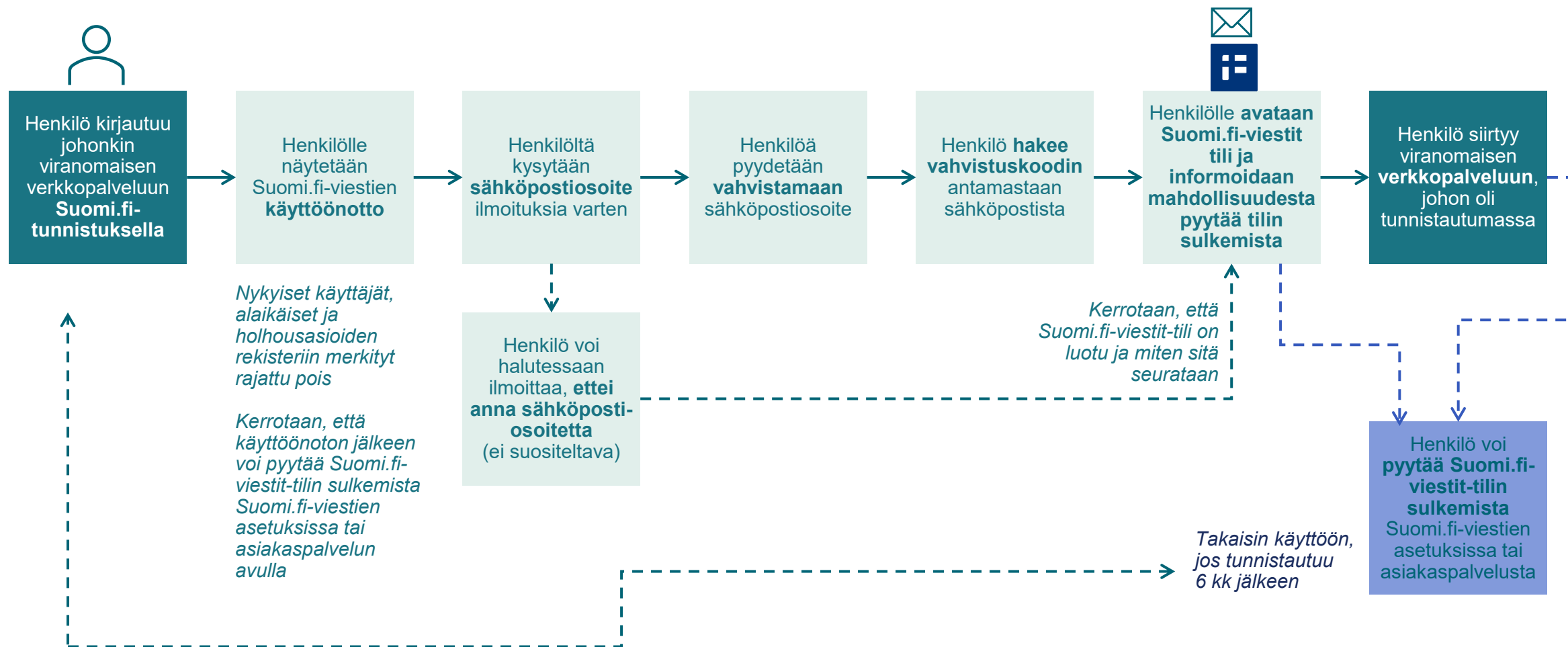
Esityksen lähtökohdat

- Esityksen mukaisen tavoitteen saavuttamiseen hyödynnettäisiin jo nykyisin käytössä olevaa Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämää viestinvälityspalvelua eli Suomi.fi-viestejä.
- Lisäksi esityksessä hyödynnettäisiin Suomi.fi-tunnistusta, jota käytetään henkilön asioidessa vahvasti tunnistautuneena jossakin julkisen hallinnon sähköisessä palvelussa.
 - Esityksessä lähdetään siitä, että jossakin julkishallinnon palvelussa vahvasti tunnistautuneena asioiva henkilö on lähtökohtaisesti kykenevä vastaanottamaan tiedoksiannot sähköisesti.

Keskeiset muutosehdotukset tukipalvelulakiin

- Ehdotettavan sääntelyn myötä Suomi.fi-tunnistusta käyttävälle luonnolliselle täysi-ikäiselle henkilölle avattaisiin Suomi.fi-viestit tili, jos hänellä
 - ei ole vielä Suomi.fi-viestejä käytössä ja
 - jos hänelle ei ole holhousasioiden rekisterin mukaan määrätty edunvalvojaa tai vahvistettu edunvalvontavaltuutettua
- Henkilö voisi antaa Suomi.fi-viestit tilille sähköisen osoitteen (sähköpostiosoite) ilmoitusten vastaanottamista varten, mutta tämä ei olisi pakollista.
- Henkilöä informoitaisiin tilin avaamisen vaikutuksista.
- Tilin avaamisen jälkeen henkilö voisi jo tunnistautumisen yhteydessä tai myöhemmin omasta tai puolesta-asioijan pyynnöstä lopettaa Suomi.fi-viestien käytön ja siirtyä paperitiedoksiantojen vastaanottamiseen.
- Mikäli Suomi.fi-viestien käytön päättänyt henkilö käyttää Suomi.fi-tunnistusta kuuden kuukauden kuluttua käytön päättämisestä, hänelle avattaisiin uudestaan Suomi.fi-viestit -tili vastaavalla menettelyllä tunnistautumisen yhteydessä.
- Muilta osin Suomi.fi-viestien käyttöönotto, käyttö tai käytön päättäminen ei muutu nykytilaan verrattuna.

Suomi.fi-viestit-tilin avaaminen

Keskeiset ehdotukset asiointilakiin

- Uudet tiedoksiantosäännökset mahdollistaisivat viranomaiselle sähköisen tiedoksiannon toimittamisen viestinvälityspalveluun, eli Suomi.fi-viesteihin, ilman vastaanottajan erillistä suostumusta, jos vastaanottajalla on viestinvälityspalvelu käytössään.
 - Uusi herätesäätely: silloin, kun vastaanottaja on antanut Suomi.fi-viesteihin sähköisen yhteystiedon, vastaanottajalle lähetettäisiin uudesta palveluun toimitetusta tiedoksiannosta ilmoitus kyseiseen sähköiseen osoitteeseen.
- Viranomainen voisi toimittaa sähköisen tiedoksiannon ilman erillistä suostumusta myös viranomaisen omaan sähköiseen asiointipalveluun, jos henkilön Suomi.fi-viesteihin lähetetään tästä ilmoitus.
 - Jos Suomi.fi-viestit ei ole vastaanottajalla tai viranomaisella käytössä, tiedoksianto viranomaisen asiointipalveluun edellyttää, että ilmoitus lähetetään vastaanottajan tätä tarkoitusta varten ilmoittamaan sähköiseen osoitteeseen.
- Muu sähköinen tiedoksianto esimerkiksi suoraan henkilön sähköpostiosoitteeseen edellyttäisi, että henkilö on antanut viranomaiselle tämän sähköisen osoitteen yhteystiedokseen.
- Esitutkinta ja poliisitutkinta lisättäisiin asiointilain soveltamisalaan, mikä mahdollistaa sähköisen tiedoksiannon hyödyntämisen näissä menettelyissä

Suhde perustuslakiin ja sääntämisjärjestys

The background features several thin, teal-colored curved lines that sweep across the frame, creating a modern, minimalist aesthetic. These lines intersect and curve around the central text, adding a sense of movement and design to the slide.

HE:ssa tehty arvio

- Hallituksen esityksen arvion mukaan lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.
- Hallitus esittää, että perustuslakivaliokunta antaisi asiasta lausunnon erityisesti ehdotetun viestinvälityspalvelutilin viranomaisaloitteista avaamista ja sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta koskevan sääntelyn suhteesta perustuslain 6 §:ssä säädettyyn yhdenvertaisuuteen ja 21 §:ssä säädettyyn oikeusturvaan.

Yhdenvertaisuus (PL 6 §)

- Esityksessä ehdotettava sääntely ei velvoittaisi ketään Suomi.fi-viestien käyttäjiksi tulevia henkilöitä sähköisten tiedoksiantojen vastaanottamiseen.
- Suomi.fi-tunnistuksen käytön voidaan lähtökohtaisesti katsoa osoittavan henkilön riittäviä digivalmiuksia myös Suomi.fi-viestien käyttöön ja sähköisten tiedoksiantojen vastaanottamiseen.
- Suomi.fi-tunnistusta käyttävien henkilöiden tosiasialliset mahdollisuudet sähköisten tiedoksiantojen vastaanottamiseen kuitenkin vaihtelevat.
 - Ennalta on mahdollista erottaa henkilöt, joille on holhousasioiden rekisteriin merkityn tiedon perusteella määrätty edunvalvoja tai vahvistettu edunvalvontavaltuutus.
 - Muiden sähköisesti asioivien henkilöiden digikyvykkyyttä ei ole mahdollista arvioida ennalta.
- Suomi.fi-viestien uudet käyttäjät asettuisivat ehdotusten seurauksena tosiasiasa eri asemaan sen mukaan, kuinka hyvin heidän tosiasialliset digivalmiutensa riittävät palvelun käyttöön.
 - Esityksellä on siten arvioitu olevan merkittäviä yhdenvertaisuusvaikutuksia.

Yhdenvertaisuus (PL 6 §)

- Yhdenvertaisuutta turvaisi, että tukipalvelulain 8 e §:n 1 momentissa säädettäisiin henkilön mahdollisuudesta lopettaa Suomi.fi-viestien käyttö ja sinne toimitettavien sähköisten tiedoksiantojen vastaanottaminen pyytämällä viestit-tilinsä sulkemista.
 - Pyyntö on mahdollista tehdä heti tilin avaamisen jälkeen joko sähköisesti tai Digi- ja väestötietoviraston asiakaspalvelussa.
 - Henkilöä informoitaisiin tilin avaamisen yhteydessä sulkemismahdollisuudesta.
 - Henkilön olisi mahdollista valtuuttaa toinen henkilö asioimaan puolestaan tai sulkemaan tili.
 - Tilin uudelleen avaamisen yhteydessä tulisi sama informaatio ja ohjeistus tilin sulkemiseen kuin tilin ensimmäisen avaamisen yhteydessä.
 - Mikäli sulkemispyynnön tehnyt henkilö ei asioi kuuden kuukauden määräajan jälkeen sähköisesti eikä tunnistaudu vahvasti Suomi.fi-tunnistuksella, henkilön ei tarvitse tehdä uudelleen sulkemispyyntöä ja siten uusia valintaa paperipostista.

Oikeusturva (PL 21 §)

- Oikeusturvan näkökulmasta ehdotettu sääntely voidaan nähdä hallinto- ja tuomioistuinmenettelyjen kehittämisenä ajan olosuhteita vastaavaksi
- Lakiehdotukseen voi liittyä myös oikeusturvariskejä, mikäli henkilö ei tosiasiallisesti ole tietoinen tiedoksiantojaan muuttumisesta sähköiseksi
- Lakiehdotuksen oikeusturvariskit kohdistuvat lähtökohtaisesti niihin asioihin, joissa käytetään tiedoksisaantiolettamaan perustuvaa tavallista sähköistä tiedoksiantoa.
 - Keskeinen oikeusturvaa koskeva riski on, ettei henkilö tosiasiallisesti saisi viranomaisten asiakirjoja tietoonsa, eikä pystyisi tarvittaessa käyttämään muutoksenhakuoikeuttaan tai muuten reagoimaan oikea-aikaisesti.

Oikeusturva (PL 21 §)

Oikeusturvariskejä ehkäistään:

- Viestimällä muutoksesta yleisesti ennen muutoksen voimaantuloa sekä henkilökohtaisesti tilin avaamisen yhteydessä.
- Mahdollisuudella päättää Suomi.fi-viestin käyttö ilmoituksellaan
- Mahdollisuudella asioida toisen puolesta
- Heräteilmoituksen lähettämisen pakollisuudella, jos heräteyhteystieto on annettu.

Voimaantulo

- Lakien on tarkoitus tulla voimaan 12.1.2026

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

SAMI AALTO
NEUVOTTELEVA VIRKAMIES
ETUNIMI.J.SUKUNIMI@GOV.FI